

SPRAWOZDANIE BIBLIOTEKI UNIWERSYTECKIEJ W TORUNIU ZA ROK 2012

I. BIBLIOTEKA GŁÓWNA

PRACOWNICY

Liczba etatów w 2012 roku	150,5	w tym:
działalności podstawowej	127,5	
administracyjnych	5	
technicznych	2	
obsługi	16	

W Bibliotece Głównej zatrudnionych było 9 bibliotekarzy dyplomowanych i 7 osób ze stopniem doktora.

FINANSE

Na rok 2012 JM Rektor UMK przyznał dla Biblioteki Uniwersyteckiej limit środków finansowych na wydatki bieżące w wysokości 1.008.000 zł. JM Rektor UMK przekazał także do dyspozycji Dyrektora całą kwotę wpływów pozyskanych w 2011 r. przez Bibliotekę Uniwersytecką z tytułu świadczonych usług oraz opłat za nieterminowy zwrot książek w wysokości 240.536,44 zł oraz przyznał dwie dotacje celowe: 100.000 zł na zakup literatury naukowej i 20.000 na zakup mebli do nowej Czytelni Bibliologicznej. Do dyspozycji Dyrektora pozostała także kwota 43.084,12 zł z pieniędzy zarobionych przez BU w 2010 r. Łącznie w 2012 r. Dyrektor BU dysponował budżetem w wysokości 1.411.620,56 zł.

Najważniejsze wydatki z budżetu BU w 2012 r.:

- zbiory	389 059,34 zł , w tym:
książki do zbiorów:	273.910,26 zł
książki elektroniczne (licencje)	89.286,46 zł
zbiory specjalne:	15.672,74 zł
czasopisma (uzupełnienia) do zbiorów:	1.189,43 zł
- meble i pozostałe elementy wyposażenia:	132.146,61 zł , w tym:
wyposażenie czytelni bibliologicznej oraz Centrum Kultury i Języka Chińskiego	108. 685,88 zł,
urządzenia biurowe	23.460,73 zł,
- sprzęt komputerowy i oprogramowanie,	174.359,31 zł w tym:
opłata roczna za utrzymanie systemu Horizon	107.000,00 zł
sprzęt komputerowy i oprogramowanie	67.359,31 zł,

Ponadto, z funduszu bibliotecznego pokrywane są opłaty związane z utrzymaniem budynku,

szkoleniem pracowników i promocją zbiorów.

Samodzielna Sekcja Studentów Niepełnosprawnych przekazała Bibliotece komputer wraz z drukarkę dostosowane dla studentów niedowidzących o łącznej wartości **31.778,67 zł**.

Granty MNiSW przyznane Bibliotece Uniwersyteckiej

Działalność Upowszechniająca Naukę na rok 2011-2012 – suma dofinansowania: 200.000 PLN
(na rok 2011 – 120.002 PLN, na rok 2012 – 157.248 PLN)

- a. *Ekspertyza prawna w zakresie gromadzenia i udostępniania dorobku naukowego UMK w Internecie* – 3500 PLN
- b. *Instytucjonalne repozytorium otwarte UMK – europejski model archiwizacji dorobku nauki* – 29.000 PLN.
- c. *III Międzynarodowa Konferencja Open Access w Polsce* – 15.700 PLN.
- d. *Digitalizacja Gazety Toruńskiej (1893-1921) – podstawowego źródła do badań historycznych i regionalnych Pomorza* – 30.000 PLN.
- e. *Konserwacje zachowawcze średniowiecznych kodeksów dla celów digitalizacyjnych i wystawowych* – 62.000 PLN.
- f. *Wprowadzenie do obiegu czytelniczego naukowej literatury niemieckiej, przekazanej Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu w darze przez Bibliotekę Uniwersytecką we Fryburgu (Szwajcaria)* – 55.000 PLN.

Narodowy Program Rozwoju Humanistyki – kwota finansowania przyznana w roku 2011:

- a. dr M.A. Supruniuk: *Hinc itura ad astra. Uniwersytet Stefana Batorego w Wilnie 1919-1939. Monografia zespołowa – opracowanie i publikacja* – kwota przyznana: 150.00 PLN.
- b. dr A. Mycio: *Badania i opracowanie inwentarza rękopisów nowożytnych Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu* – kwota przyznana: 63.776 PLN.
- c. dr hab. J.W. Sienkiewicz, prof. UMK: *Inwentaryzacja i opracowanie spuścizn archiwalnych i kolekcji dzieł sztuki polskich artystów w Wielkiej Brytanii w XX wieku w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu – Kolekcja Archiwum Emigracji i Muzeum Uniwersyteckiego* – kwota przyznana: 686.000 PLN.

INFRASTRUKTURA BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ

Na III piętrze budynku utworzono Centrum Kultury i Języka Chińskiego oraz czytelnię bibliologiczną. Powstały estetycznie umeblowane przestrzenie, przyjazne dla użytkowników.

ZBIORY BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ

Stan zbiorów Biblioteki Głównej w dniu 31.12.2012 roku:

książek	1.227.976 woluminów
czasopism	46.396 tytułów 582.999 woluminów
zbiorów specjalnych w tym:	474.158 jednostek 72.857 rękopisów 54.977 starych druków 87.685 druków muzycznych 10.868 dokumentów kartograficznych 164.047 dokumentów życia społecznego
druków elektronicznych zinwentaryzowanych	1.222
zbiorów elektronicznych (licencje zakupione i krajowe)	143.537
w tym:	109.540 książek elektronicznych 33.951 czasopism elektronicznych 46 baz danych

GROMADZENIE ZBIORÓW

Wpływ wydawnictw do Biblioteki w 2012 r. w podziale na źródła wpływu

Źródło wpływu	Książki (wol.)	Czasopisma (wol.)	Zbiory specjalne
Egz. obowiązkowy	28.080	8.384	1.077*
Kupno	2.650	1.462	94
Wymiana krajowa	2.665	1.054	0
Wymiana zagraniczna	1.144	590	
Dary krajowe	4.214	491	17.681
Dary zagraniczne	1.413	748	263
Wydawnictwa własne	2.961	1.626	
Egz. zagraniczny	40	29	
Razem	43.168	14.384	19.115

*Dokumenty kartograficzne i nuty

W 2012 roku BU zakupiła dla całego Uniwersytetu licencje dostępu online do 3 baz książek elektronicznych :

1. ibuk.pl: 5 jednoczesnych dostępów do 637 tytułów,
2. Ebsco: dostęp do ok. 95.000 tytułów,
3. Safari Books Online: dostęp do 13.000 tytułów.

Biblioteka koordynuje także zakupy baz i czasopism zagranicznych, finansowane ze środków wydziałów.

OPRACOWANIE ZBIORÓW

Opracowanie wydawnictw zwartych (książek)

Opracowano według źródeł wpływu:

bieżącego wpływu:

- egzemplarz obowiązkowy	24.821 wol.
- dary	4.770 wol.
- dary zagraniczne	4.041 wol.
- wymiana krajowa	2.809 wol.
- kupno	2.719 wol.
- wymiana zagraniczna	968 wol.
- wymiana wewnętrzna	383 wol.
- egzemplarz zagraniczny	46 wol.

retrospektywnie 6.596 wol.

RAZEM 47.153 wol.

Melioracja istniejących opisów bibliograficznych 2.145. Z zeskanowanego katalogu kartkowego usunięto 7.631 kart.

Opracowanie wydawnictw ciągłych

Opracowano według źródeł wpływu:

- nowych tytułów (sygnatur)	673
- bieżącego wpływu	11.986 wol. w tym:
- egzemplarz obowiązkowy	8.384 wol.
- dary krajowe	601 wol.
- kupno	1.450 wol.
- wymiana zagraniczna	519 wol.
- dary zagraniczne	427 wol.
- wymiana krajowa	521 wol.
- egzemplarz zagraniczny	22 wol.
- wymiana wewnętrzna	61 wol.
- depozyty	1 wol.
- retrospektywnie	7.914 wol.

RAZEM 19.900 wol.

Bieżąco BU otrzymuje ze wszystkich źródeł wpływu	8.218 tytułów, w tym
polskich	6.795 (w tym 46 z kupna)
zagranicznych	1.423 (w tym 398 z kupna)

Współpraca z NUKAT

W 2012 r. wysłano 15.577 opisów bibliograficznych książek (przyjęto do bazy 15.447 opisów a 130 opisów wycofano jako dublety) i 198 rekordów bibliograficznych czasopism.

Z bazy NUKAT w 2012 r. skopiowano do bazy Horizon 99.516 opisów bibliograficznych dla książek i 2.267 opisów dla czasopism. Aktualnie około 80% opisów bibliograficznych książek w naszym katalogu jest zgodnych z NUKAT.

Łączna statystyka opisów bibliograficznych Biblioteki Uniwersyteckiej w bazie NUKAT do końca 2012:

Rok	rekordy wprowadzone			rekordy skopiowane		
	zwarte	ciągłe	razem	zwarte	ciągłe	razem
2012	149.584	2.907	152.491	652.461	19.316	671.777

Kartoteki hasel wzorcowych

Hasła wysłane z Biblioteki Głównej 8.065

Hasła wysłane z bibliotek specjalistycznych 1.584

RAZEM 9.649

Hasła zmeliorowane 1.133

Modyfikacja opisów w NUKAT

„Autostrada”

W 2012 r. dużo czasu poświęcono na poprawianie w NUKAT opisów bibliograficznych, które zostały przesłane w ramach „Autostrady” (z Biblioteki Głównej i z sieci). Są to często opisy z niepełnymi hasłami, wymagające zamówienia książek z magazynu, wykonania odpowiednich kartotek a następnie zmodyfikowania opisu według obowiązujących zasad.

„Autostrada” - projekt NUKAT, którego celem jest powiększenie zawartości bazy NUKAT. W ramach tego projektu scalane są rekordy bibliograficzne z katalogów komputerowych z 30 największych bibliotek naukowych w Polsce. Są to opisy utworzone w bazach lokalnych przed powstaniem katalogu NUKAT.

Opracowanie rzeczowe

Wydawnictwa zwarte i ciągłe są opracowywane w języku hasel przedmiotowych KABA.

W roku 2012 opracowano :

- książek	42.244
- tytułów czasopism	277
- hasel KABA	17.626
- znaków miejsca	13.883

Współpraca z NUKAT

W 2012 r. opracowano w bazie NUKAT 9.651 tytułów druków zwartych i 272 tytuły druków ciągłych (nie opracowujemy w NUKAT literatury pięknej i podręczników szkolnych wszystkich poziomów nauczania). Do NUKAT przesłano 4.701 hasel przedmiotowych.

Przekopiowano i zmodyfikowano 527 rekordów z bazy Kartoteki Wzorcowej Hasel Formalnych do kartoteki Hasel Przedmiotowych (hasła osobowe, korporatywne i nazwy imprez potrzebne do opracowania rzeczowego). W ramach współtworzenia zasobu słownictwa języka KABA utworzono 322 hasła w bazie Słownika Języka KABA.

Dla potrzeb Centrum Języka i Kultury Chińskiej został stworzony nowy układ działowy (0-VII). W 2012 r. opracowano 720 woluminów książek, które trafiły do księgozbioru podręcznego Centrum.

UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW

Wypożyczalnia miejscowa

Zarejestrowano czytelników	46.447
w tym aktywnie wypożyczających	20.535
Liczba odwiedzin w Bibliotece	547.942
Miejsca dla czytelników w BU	460
Udostępniono w Wypożyczalni	533.949 wol.
z magazynu (63%)	334.486 wol.
z wolnego dostępu (37 %)	199.463 wol.
Przyjęto zwrotów	656.113 wol.

Łączna kwota opłat pobranych za zwrot książek po terminie oraz egzemplarze zagubione w całym systemie biblioteczo-informacyjnym UMK: 205.938,01 zł
w tym za książki z Biblioteki Głównej 122.548,31 zł

Wypożyczalnia Międzybiblioteczna

Statystyka wypożyczeń międzybibliotecznych .

Zamówienia Biblioteki UMK do innych bibliotek						
	Wysłane	Zrealizowane	Wol.	Mf	ksero	plik
Ogółem	747	685	477	161	36	13
w Polsce	516	487	289	161	27	12
za granicę	231	198	189	0	9	1

Podobnie jak w latach ubiegłych zamówienia były kierowane najczęściej do bibliotek niemieckich – 153. Opłaty pobierane przez biblioteki wypożyczające regulowane były przy pomocy bonów płatniczych IFLA – BU wysłała ich na sumę 4.282 ,87 zł.

Zamówienia nadesłane do Biblioteki UMK przez inne biblioteki						
	Nadesłane	Zrealizowane	Wol.	Mf	Ksero	Plik
Ogółem	3.228	2.850	2.405	26	187	232
z Polski	3.203	2.826	2.392	26	186	222
z zagranicy	25	24	13	0	1	10

* w kolumnie ksero i plik podano liczbę artykułów

Wypożyczalnia Międzybiblioteczna opracowała łącznie 3.975 zamówień.

Liczba kont międzybibliotecznych
 krajowych 592
 zagranicznych 46

Wykonane usługi Pracowni Digitalizacji

		BEZPŁATNIE		GOTÓWKOWO	
Obrazy cyfrowe	rozdzielczość	liczba	wartość	liczba	wartość [brutto]
Kopie cyfrowe	do 300 dpi	3.522	3.648,00	4.589 (a 0,50)	2.294,50
				3.778 (a 1,00)	3.778,00
				481 (a 3,00)	1.443,00
	pow. 300 dpi	74	444,00	1.169 (a 2,00)	2.338,00
				77 (a 6,00)	462,00
				1 (a 20,00)	20,00
	Format powyżej A3			2 (a 8,00)	16,00
	Digit. Materiałów audio/video			76 (a 3,00)	228,00
Kopie cyfrowe z mikrofilmu		16	16,00	3 (a 20,00)	60,00
Zdjęcia cyfrowe		69	414	931 (a 1,00)	931,00
Wydruki				5 (a 20,00)	100,00
				36 (a 6,00)	216,00
CD		36	144	4 (a 8,00)	32,00
DVD		12	120,00	1 (a 20,00)	20,00
RAZEM			4.786,00		12.090,50

Liczba zrealizowanych zamówień - 908 , w tym bezpłatnych – 358 a gotówkowych – 484.

Wolny dostęp do zbiorów

Księgozbiór kolekcji dziedzinowych 31.12.2012 r. liczył 176.046 wol. książek i ok. 9 tys. wol. czasopism. W 2012 r. łącznie do wszystkich kolekcji wprowadzono 15.605 nowych woluminów.

Statystyka prac w wolnym dostępie

- łączna liczba zwrotów z wypożyczalni, książek i czasopism udostępnionych na miejscu - 301.856 wol.,
- do pracowni kserograficznej przekazano zamówienia z 7.465 wol.,

Statystyka wypożyczeń wg kolekcji

Wolny Dostęp												
	Sty	lut	mar	kwi	maj	cze	lip	sie	wrz	paź	lis	gru
Ogólne	1	1	1	1	13	7	1	1	1	1	1	1
Bibliot	276	266	294	247	341	205	150	93	135	223	218	200
Biol	321	299	333	307	289	272	177	171	115	365	320	249
Ekon.	2695	2746	3132	2869	2796	2195	1560	1599	1531	3298	2673	2273
Hist	2422	2152	2551	2440	2555	1999	1047	1053	1013	2095	1983	1872
Literat	4788	4882	5251	4743	4235	4345	3653	3138	2792	5299	4529	4058
Mat	873	780	758	657	645	584	303	311	285	923	782	674
NSpol	2323	2142	2383	2211	2293	1968	1321	1368	1203	2043	1941	1818
NStos	211	201	241	238	255	218	133	134	140	184	194	180
Prawo	3161	2929	3385	3124	3046	2151	1233	1188	1178	2912	2775	2377
Psychol	1115	1079	1244	1115	1139	816	541	488	499	998	1078	990
Sztuka	797	677	753	702	764	585	448	428	348	774	830	690
Teol	831	679	723	673	674	603	359	336	348	645	685	562
	19814	18833	21049	19327	19045	15948	10926	10308	9588	19760	18009	15944

Najwięcej wypożyczeń i wykorzystania woluminów na miejscu odnotowano w miesiącach: marzec (35.526), maj (32.241), czerwiec (31.918), listopad (29.970) i październik (28.991).

Czytelnia Główna

Czytelnię Główną odwiedziło :	13.167 osób
Na miejscu udostępniono:	44.092 wol.
czasopism	25.341 wol.
książek	18.751 wol.

Czytelnia Bibliologiczna

Czytelnię odwiedziły :	953 osoby
W czytelni udostępniono:	3.241 wol.
- wypożyczono do domu	641 wol.
- wykorzystano na miejscu	2.600 wol.

Czytelnia, zlokalizowana na III piętrze BU, funkcjonuje od sierpnia 2012 r. Posiada 22 miejsca siedzące. Podstawę księgozbioru stanowi dotychczasowa kolekcja wolnego dostępu Bibliologia. Książki z Czytelni można także wypożyczać do domu.

Czytelnia Centrum Dokumentacji Europejskiej

Na miejscu udostępniono :	
książek	12.768 wol.
czasopism	5.765 wol.
ksero	1.248

2012 rok był pierwszym pełnym rokiem działalności CDE w przestrzeni wolnego dostępu.

Przeniesienie książek i czasopism z czytelnicy do otwartej przestrzeni sprawiło iż księgozbiór jest lepiej wykorzystany.

Pracownia Pomoroznawcza

Czytelnię odwiedziło	4.737 osób
w tym studentów UMK	3.466
pracowników UMK	802

Na miejscu udostępniono	
książek i czasopism	46.512 wol.
mikrofisz i mikrofilmów	55
CD	20

Stan księgozbioru	
książek i czasopism	24.922 wol.
mikrofisz	1.328
mikrofilmów	39
CD	33

Do księgozbioru podręcznego wprowadzono 824 wol. a 137 wol. wycofano.

Księgozbiór czytelnicy stanowi podstawę do badań pomoroznawczych i bałtoznawczych. Jest to unikatowa kolekcja, bardzo wysoko oceniana przez badaczy z kraju i zagranicy. Obejmuje druki wydane po 1800 roku.

Stałym elementem działalności Pracowni Pomoroznawczej są prace bibliograficzne, wykonywane przez mgr Urszulę Zaborską, mgra Adama Biedrzyckiego i częściowo przez dra Wojciecha Szramowskiego. W 2012 r. ukazały się drukiem:

- *Bibliografia historii Pomorza Wschodniego oraz Zachodniego za rok 2010*,
- *Bibliografia miasta Torunia za rok 2011*.

Kontynuowano prace nad kolejnymi rocznikami Bibliografii Torunia, Bibliografii Kopernikańskiej i Bibliografii historii Pomorza oraz nad bazą *lit dok* we współpracy z Instytutem Herdera w Marburgu. W 2012 r. Instytut Herdera zawiesił współpracę z większością partnerów, pozostawiając BU w Toruniu jako partnera do kontynuowania tej działalności.

Czytelnia Czasopism

Liczba tytułów czasopism udostępnianych w Czytelnicy	3.045
w tym:	
tytułów czasopism polskich	2.798
tytułów czasopism zagranicznych	247

Nieznacznie zmniejszyła się w stosunku do roku ubiegłego, liczba tytułów udostępnianych w Czytelnicy Czasopism, wynika to z przekazania kolejnych tytułów do Wolnego Dostępu oraz zmniejszenia prenumeraty czasopism zagranicznych.

Czytelnię odwiedziło	11.057 osób
W czytelnicy udostępniono	

czasopism	174.700
mikroform	341

Wypożyczono czasopism z Magazynu Czasopism do Czytelni Czasopism - 13.601 wol.
Wypożyczono do bibliotek specjalistycznych (depozyt) : 1.291 wol.

Liczba pobranych artykułów z :

ACS	19.770
AIP/APS	5.413
EBSCO	14.124
Emerald	988
Elsevier	55.315
IOP	9.058
JSTOR	9.365
RSC	4.019
SIAM	231
Springer	10.368
Wiley	22.346
ibuk	20.857
Razem	171.872

Sekcja Magazynów

Prace wykonane:

Do magazynów przyjęto i osygnowano:

książek 40.448 wol.

czasopism 10.476 wol.

płyt CDROM 383 szt.

Razem 51.307 wol.

- opracowano technicznie 15.377 wol. książek i czasopism do wolnego dostępu,
- do magazynów wpłynęło 358.220 zamówień czytelników na zbiory (w tym 8.824 rewersów na depozyty),
- wydano do Wypożyczalni i Czytelni 374.575 wol.,
- zwrócono do magazynu 345.712 książek i czasopism,
- nie zrealizowano 1.998 zamówień.

PRACE ODDZIAŁU INFORMACYJNO-BIBLIOGRAFICZNEGO

Punkt Informacji

W roku 2012 w punkcie Informacji, zlokalizowanym na I piętrze Biblioteki zrealizowano łącznie 6.217 kwerend, w tym 94 za pośrednictwem poczty elektronicznej, 320 kwerend za pośrednictwem Gadu-Gadu, 167 kwerend za pośrednictwem MiWeb, 4.230 kwerend osobistych, 1.400 kwerend telefonicznych. Wydano 3.001 kart dziennych czytelnika.

Bardzo dużo zapytań czytelnicy przekazują na Facebooku, jest to bardzo popularny i chętnie wykorzystywany sposób komunikacji z Biblioteką.

Na rozpoczęcie roku akademickiego 2011/2012 przygotowana została nowa wersja szkolenia online dla studentów pierwszych lat studiów (wszystkich stopni) oraz wydrukowano nowe informatory o Bibliotece w polskiej i angielskiej wersji językowej.

Bibliografia publikacji pracowników Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (baza Expertus):

1. Opisy dopisane – 7.972
2. Opisy edytowane – 13.304
3. Opisy tylko modyfikowane – 10.364

Analizy parametryczne (oceny dorobku naukowego pracowników UMK przygotowywane w związku z awansami, nagrodami, przedłużeniem zatrudnienia, grantami itp.): 680

Działalność promocyjna

Łącznie w 2012 r. zorganizowano w BU 51 imprez , w tym:

- 23 wystawy, (m.in. w ramach toruńskich obchodów “Roku księdza Piotra Skargi” od 8 do 31 października prezentowana była wystawa „Ks. Piotr Skarga SJ (1536-1612). Życie i działalność”, od 18 października do 14 listopada 2012 r. wystawa „Różne drogi odbudowy. Vielerlei Wiederaufbau Erfahrungen und Wahrnehmungen in Städten Polens und Frankens nach 1945”, od 18 lutego do 5 marca dostępna była wystawa poświęcona prof. Edwardowi Rosenowi),
- 20 spotkań edukacyjnych,
- 4 spotkania literackie.

ZBIORY SPECJALNE

Sekcja Rękopisów

Do zbiorów wpłynęła spuścizna prof. Edwarda Rosena, wybitnego amerykańskiego kopernikologa, przekazana przez córkę Carlę Rosen-Vacher. Jako dar zagraniczny wpłynęła także pierwsza partia archiwum Federacji Polonijnych Organizacji Medycznych, przekazana przez prezesa Federacji prof. Marka Rudnickiego. Prof. Krystyna Przewoźna-Armon przekazała do zbiorów w darze drugą część spuścizny po swoim mężu Witoldzie Armonie. Do archiwum bibliotecznego przyjęto 135 jednostek akt przekazanych na podstawie 9 spisów zdawczo-odbiorczych.

Zinwentaryzowano i skatalogowano 117 niepublikowanych dysertacji doktorskich przekazanych przez poszczególne wydziały UMK. Zinwentaryzowano 260 jednostek rękopisów, z czego większość została także opracowana w systemie Horizon. Opracowano 11 nowych opisów katalogowych rękopisów średniowiecznych (według formularza Biblioteki Jagiellońskiej) oraz 6 opisów uzupełniono. W chwili obecnej posiadamy pełne lub prawie pełne opisy katalogowe 69 z 71 rękopisów średniowiecznych znajdujących się w naszych zbiorach. Kontynuowano także prace nad opracowaniem inwentarza rękopisów nowożytnych Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu w ramach grantu MNiSW nr 11H 11 009180 (Narodowy Program Rozwoju Humanistyki, moduł 1.1.); badania zaplanowano na 4 lata (2012-2015). W ramach realizacji grantu opracowano 14 nowych opisów inwentarzowych. Kontynuowano

opracowanie spuścizn prof. Karola Górskiego i prof. Zygmunta Ważbińskiego; zinwentaryzowano i skatalogowano korespondencję prof. Sławomira Kalembki. Kontynuowano prace nad opracowaniem archiwum Toruńskiego Towarzystwa Kultury. W ramach grantu Działalność Upowszechniająca Naukę zespół Oddziału Konserwacji i Zabezpieczenia Zbiorów wykonał pełną konserwację rękopisu o sygn. Rps 100/I (Modlitewnik Wikbolda Dobilsteina). Oddział ten prowadzi obecnie, rozpoczęte w 2012 r., prace konserwatorskie nad rękopisem o sygnaturze Rps 48/III.

Praca z użytkownikami

Odpowiedziano na 25 kwerend, w tym na 10 zagranicznych z zakresu tematyki rękopiśmiennej i na jedną dotyczącą innych zbiorów specjalnych.

Czytelnię Zbiorów Specjalnych w roku 2012 odwiedziło 988 czytelników. Udostępniono 633 jednostki inwentarzowe rękopisów, niepublikowanych prac doktorskich oraz akt archiwum bibliotecznego. Na zamówienia wewnętrzne oraz czytelników oddano do skopiowania cyfrowego 22 obiekty.

21 grudnia Sekcja Rękopisów otrzymała dostęp do bazy danych Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych „Sezam”, do której będzie wpisywała rekordy zawierające opis zespołów archiwalnych przechowywanych w zbiorach własnych. Sekcji Rękopisów BUMK w ramach bazy „Sezam” został przydzielony numer identyfikacyjny „348”.

Sekcja Starych Druków

W okresie sprawozdawczym zinwentaryzowano 32 poz. w 34 woluminach.

Stan zbiorów na 31.12.2012 wniósł 54.977 pozycji bibliograficznych w 42.407 wol.

Skatalogowano w systemie Horizon 79 pozycji starych druków, przygotowano 41 haseł wzorcowych i wysłano do katalogu NUKAT, z NUKAT przejęto 13 opisów. Do księgozbioru podręcznego wpłynęło 109 pozycji. Odpowiedziano na 32 kwerendy, w tym 11 zagranicznych.

Konserwacji zachowawczej zostało poddanych 32 starych druków.

Wypożyczono na wystawę do Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie dwa stare druki: Pol.6.III.180; Inc. III.143 (lipiec 2012 – styczeń 2013).

Sekcja Zbiorów Kartograficznych

Stan zbiorów na dzień 31.12.2012 r. wynosił 10.868 poz. inw. w tym:

atlasy 1.696 poz. inw., 1.888 jednostek

mapy 8.540 poz. inw., 12.689 jednostek

mapy sekcyjne 632 poz. inw.

Księgozbiór podręczny – publikacje dotyczące teorii i historii kartografii liczy obecnie: 957 tyt. książek; 35 tyt. czasopism polskich w 165 vol.; 37 tyt. czasopism zagranicznych w 181 vol.; 199 tyt. atlasów w 236 vol.; 4923 mapy.

Gromadzenie

W okresie sprawozdawczym wpisano do inwentarzy 865 poz. (793 mapy i 72 atlasy). Dzięki wymianie uzyskaliśmy facsimile cennych atlasów: G. Mercatora, J.G. Doppelmayera, Agnese Batisty.

Opracowanie

Łącznie wpisano do systemu bibliotecznego 1.677 jednostek inwentarzowych – 1.301 map i 376 atlasów, w tym 1.296 opisów pobrano z NUKAT, 293 opisy wykonano samodzielnie, 88 podłączeń.

Przygotowano również do zatwierdzenia 40 haseł autorskich i instytucji oraz 4 hasła serii.

Dla 5 obiektów wykonano opisy do KPBC, jeden wcześniejszy opis uzupełniono.

Udostępnianie

Ze zbiorów kartograficznych skorzystało 85 osób. Korzystano z 109 pozycji z księgozbioru podręcznego i 123 ze zbiorów specjalnych. Wykonano dla czytelników 31 kopii cyfrowych z 20 obiektów oraz 16 kserokopii z księgozbioru podręcznego. Zrealizowano 7 kwerend.

Ochrona zbiorów

W roku sprawozdawczym poddano konserwacji zachowawczej 2 obiekty (Atlas do dziejów Polski A-1019-IV, Karte des Kaspischen Meers M-5050). Mapę Litwy i Rusi z 1911 roku (M-2315) poddano dezynfekcji.

Sekcja Zbiorów Graficznych

W 2012 roku pozyskano 15.371 jednostek, w tym: 15.000 ekslibrisów, 199 grafik, 172 pocztówek. W tym w formie darów - 15.352 (głównie, ekslibrisy oraz grafika, rysunki i pocztówki).

Księgozbiór podręczny Gabinetu Zbiorów Graficznych został wzbogacony o 17 jednostek i liczy obecnie 1.014 poz. (małe formy wydawnicze dotyczące ekslibrisów i grafiki).

Zinwentaryzowano 215 prac (grafika, akwarele, gwasze, rysunki). W systemie Horizon skatalogowano 221 dokumentów ikonograficznych, a w dLibrze opracowano i w KBPC opublikowano 77 obiektów (głównie ekslibrisy, grafikę).

Zagospodarowano olbrzymi, liczący około 15.000 ekslibrisów, dar od znanego grudziądzkiego kolekcjonera i działacza kultury p. Henryka Stopikowskiego - uporządkowano kolekcję, ułożono według nazwisk artystów i ośrodków artystycznych oraz przygotowano niektóre z obiektów do digitalizacji i konserwacji.

Przyjęto duży dar liczący ponad 200 jednostek znakomitych grafik, akwarel i rysunków od znanej toruńskiej artystki Małgorzaty Iwanowskiej-Ludwińskiej.

Prace z Sekcji Zbiorów Graficznych prezentowane były na wystawach:

- „Wielość w jedności. Techniki wklęsłodruku w grafice polskiej po 1900 roku” - Muzeum Okręgowe im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy,
- „Plastyka toruńska 1920-1939. Konfraternia Artystów w Toruniu, TPSP” - Muzeum Okręgowe w Toruniu,
- „Ks. Piotr Skarga (1536-1612). Życie i działalność” - Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu,
- „Różne drogi do odbudowy. Doświadczenia i spostrzeżenia w odnawianiu miast Polski i Frankonii po 1945 r. - Wiederaufbau Erfahrungen und Wahrnehmungen in Städten polens und Frankens nach 1945” - wystawa przygotowana przez Polską Misję Historyczną w Würzburgu, pokazana także w Bibliotece Uniwersyteckiej,
- "Wystawa poświęcona historii budowy i zdobień kościoła w Landwarowie" (m.in. prace Jerzego Hoppena) – Wileńskie Muzeum Dziedzictwa Kościelnego.

Praca z użytkownikami

Odpowiedziano na 16 szczegółowych kwerend (w tym 3 zagraniczne). Na miejscu w Czytelni Zbiorów Specjalnych udostępniono 2.139 jednostek z Sekcji Zbiorów Graficznych (były to przede wszystkim ekslibrisy, pocztówki oraz grafiki).

Sekcja Zbiorów Muzycznych

Do zbiorów przyjęto 171 nabytków: 48 jedn. inwentarzowych nut i 123 jednostki inwentarzowe płyt. Stan zbiorów muzycznych na dzień 31.12.2012 r. wyniósł 98.237 jednostek inwentarzowych – 87.610 jedn. nut, 10627 jedn. dokumentów dźwiękowych (płyty analogowe, CD, DVD, kasety magnetofonowe).

Rezultatem kontaktów z państwem Ewą i Jeremiuszem Glenskami, właścicielami prywatnej kolekcji nut jest zakupienie 2 wartościowych pozycji nutowych. Pierwsze wydanie w angielskiej edycji Wessel & Co., *La Berceuse* op. 57 F. Chopina z [1848-1851]. Druk wzbogaci kolekcję pierwodruków chopinowskich o wydanie angielskie, którego nie posiadaliśmy. Według kolekcjonerów jest to jedyny egzemplarz w kraju tej edycji. Druga pozycja to *Menuet na fortepian* z [ca 1910] Jana Konopackiego, kompozytora i pianisty o toruńskim rodowodzie. Wytypowano i użyczono trzy rękopisy z XVI w. z kolekcji elbląskiej na wystawę „Najstarsze zabytki kultury muzycznej Pomorza”, która miała miejsce w Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej w Wejherowie w dniach 15 II – 31 III 2012 r.

Uporządkowano, spisano i przygotowano do katalogowania spuściznę kompozytorską Zygmunta Moczyńskiego, przekazaną w darze i częściowo zakupioną w roku 2011.

Praca z użytkownikami

W ciągu roku udostępniono na miejscu 320 wol. (nuty, płyty, księgozbiór podręczny, czasopisma), ze zbiorów wykonano 706 skanów, 15 zdjęć cyfrowych. Realizowano kwerendy krajowe i zagraniczne - 20 (9 kwerend email krajowych; 6 kwerend email zagranicznych, 5 kwerend telefonicznych).

Sekcja Dokumentów Życia Społecznego

W roku 2012 w Sekcji Dokumentów Życia Społecznego stan zbiorów powiększył się o 4.448 jednostek w tym:

1. fotografii – 3.106 (350 analogowych, 2.756 cyfrowych),
2. druków – 1.315,
3. dokumentów audiowizualnych 28.

Stan zbiorów dokumentów życia społecznego na 31 grudnia 2012 r. wynosił 164.046 jednostek, w tym 2.710 fotografii.

Pozyskiwanie zbiorów od osób prywatnych: podpisana została licencja UMK z Bernadettą Czarnecką, spadkobierczynią znanego fotografa toruńskiego Alojzego Czarneckiego, umożliwiającą publikację fotografii A. Czarneckiego w bibliotece cyfrowej KPBC.

Opracowanie:

- typowanie dokumentów do poszczególnych kategorii klasyfikacji i nadawanie sygnatur, opracowania formalne i rzeczowe w systemie HORIZON, identyfikację fotografii - 535 jednostek.

- opracowanie zbiorów w systemie HORIZON - 142 rekordów bibliograficznych (w tym dokumenty ikonograficzne, elektroniczne, druki ulotne, druki, zwarte).

8 rekordów kartotek haseł wzorcowych formalnych.

35 haseł rozwiniętych jhp KABA w katalogu NUKAT, 55 haseł jhp KABA użytych.

30 rekordów egzemplarza.

Skatalogowano zespoły:

- druków ulotnych: Galerii Sztuki Wozownia, Muzeum Okręgowego i Etnograficznego w Toruniu, Galerii i Ośrodka Plastycznej Twórczości Dziecka w Toruniu, Domu Muz w Toruniu, Młodzieżowego Domu Kultury w Toruniu, Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu (karty świąteczne),
- afiszy reklamowych i informacyjnych: Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Komitet Ochrony Zwierząt i Edukacji Ekologicznej w Toruniu, Wyższej Szkoły Filologii Hebrajskiej w Toruniu, Kina Studenckiego "Niebieski Kocik" i Studenckiego Klubu Pracy Twórczej "Od Nowa",
- fotografii dokumentującej wydarzenia w BUMK w latach 2003-2011 i w UMK w latach 2003-2011.

Ochrona zbiorów.

W roku 2012 oddano do konserwacji 5 obiektów (druki ulotne) i wybrano kolejnych 5 obiektów.

Udostępnianie.

W roku 2012 ze zbiorów Sekcji DŻS skorzystały 33 osoby. Na miejscu w Czytelni Zbiorów Specjalnych udostępniono 4.678 jednostek (druki ulotne i fotografie). Udzielono odpowiedzi na 25 kwerend korespondencyjnych i 10 telefonicznych.

Zespoły druków ulotnych i dokumentacji fotograficznej dotyczące życia artystyczno-intelektualnego i społeczno-politycznego Torunia i regionu zostały wykorzystane do pisania prac magisterskich, podyplomowych, doktorskich i organizowania wystaw. Druki ulotne i fotografie udostępniane są również na wystawy tematyczne i okolicznościowe organizowane przez BUMK. Druki ulotne i fotografie udostępniane są również na wystawy tematyczne i okolicznościowe organizowane przez BUMK.

Archiwum Emigracji

W roku 2012 cała praca Archiwum skupiona była na uzupełnianiu akcesji darów z lat 90. i ostatnich. Udało się ustalić i uzupełnić akcesję ponad 50% zasobu.

Archiwum pozyskało w r. 2012 dużą spuściznę po śp. Prof. A. Nils Ugglą ze Szwecji (spuścizna ma dotrzeć do BU w roku 2013).

Ze zbiorów Archiwum Emigracji skorzystało ponad 300 osób. Czytelnicy skorzystali z ok. 650 książek i czasopism z księgozbioru podręcznego.

Przygotowano do druku:

„Archiwum Emigracji. Studia, Szkice, Dokumenty”. Pod red. Mirosława A. Supruniuka, z.

XVI/XVII. Toruń: Uniwersytet Mikołaja Kopernika, 2012 (wyjdzie drukiem w 2013);

Przygotowano strony www czasopisma „Archiwum Emigracji” po polsku i po angielsku:
http://www.bu.umk.pl/Archiwum_Emigracji/gazeta/index.html

We wrześniu po raz jedenasty przyznano nagrodę „Archiwum Emigracji” za najlepszą pracę magisterską i doktorską na temat emigracji polskiej po 1939 r. Jury nagrodziło i wyróżniło 4 osoby. Nagrody zostały wręczone podczas inauguracji roku akademickiego przez Rektora UMK i Marszałka Senatu RP.

OCHRONA I KONSERWACJA ZBIORÓW

Najważniejsze prace Oddziału:

Konserwacji pełna starodruków z dokumentacją	2 wol.
Konserwacja zachowawcza na polonikach	2 wol.
Konserwacji pełna rękopisów	1 poz. /w ramach grantu DUN/
Konserwacji grafik /w tym trochę rysunków, akwareli/	29 poz.
Konserwacji map	1 poz.
Konserwacja atlasów pełna	1 poz.
Konserwacja zachowawcza druków XIX i XX w.	8 vol.
Reperacje roczników, miesięczników, gazet	10 poz.
Interwencje / oczyszczenie, prasownie, usuwanie grzybów/	8 wol.
Dezynfekcja: łącznie wykonane	.49 wsadów
odpłatnie	33 i 1/3 wsadów
nieodpłatnie	15 i 2/3 wsadów

W roku 2012 kontynuowano konserwacje zachowawcze na polonikach XVI w. Zmodyfikowano model wyboru druków koncentrując się w pierwszej kolejności na najcenniejszych, co powodowało rozbudowę programu raczej do konserwacji na bloku. Kończona była realizacja projektu DUN „Konserwacja zachowawcza średniowiecznych kodeksów dla potrzeb digitalizacyjnych i wystawowych” dla którego wykonano jedną konserwację autorską. Kończono ratowanie zalanych książek Biblioteki Humanistycznej (usuwanie pleśnie, deformacje itp.).

KONTROLA i SELEKCJA ZBIORÓW

W roku 2012 kontynuowano skontrum w magazynie wydawnictw ciągłych Biblioteki Uniwersyteckiej. Łącznie sprawdzono 486 sygnatur, co odpowiada 8.781 wol. W wyniku skontrum wyżej wymienionych sygnatur stwierdzono 33 wol. braków częściowych i 11 wol. braków względnych.

W dniach 01.02-05.03.2012 r. przeprowadzono skontrum w Bibliotece Instytutu Fizyki UMK. W wyniku skontrum stwierdzono brak 356 pozycji inwentarzowych.

W dniach 01.06-08.06.2012 r. przeprowadzono skontrum w Bibliotece Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych UMK. W wyniku skontrum stwierdzono brak 44 pozycji inwentarzowych.

Przeprowadzano selekcję w magazynie wydawnictw wieloegzemplarzowych BU. Sprawdzono 1.605 tytułów, wycofano ogółem 3.066 wol., dokonano melioracji 2.975 rekordów egzemplarzy.

Na podstawie Zarządzenia Nr 2/2012 Dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej z dnia 19 stycznia 2012 r. powołana została komisja ds. kontroli ewidencji materiałów bibliotecznych w oddziałach Biblioteki oraz bibliotekach specjalistycznych, w skład której weszli: Marzena Cupa, Dominika Czyżak, dr Andrzej Mycio (przewodniczący) i Barbara Pawlikowska. W 2012 r. komisja dokonała przeglądu i oceny wszystkich inwentarzy w Bibliotece Głównej oraz przygotowała zalecenia w przypadku niewłaściwie prowadzonej ewidencji.

KUJAWSKO-POMORSKA BIBLIOTEKA CYFROWA

KPBC udostępnia łącznie 66.794 dokumenty, zajmując piątą pozycję wśród 105 polskich bibliotek cyfrowych. Jako nowi partnerzy dołączyli do KPBC: Wyższa Szkoła Bankowa w Toruniu i Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy.

W 2012 r. Biblioteka Uniwersytecka opublikowała w KPBC 8.210 dokumentów, w tym 7.710 wol. czasopism i 182 książki. Liczba dokumentów opublikowanych przez pozostałe instytucje współtworzące zasób KPBC – Biblioteka UKW w Bydgoszczy – 2.056, Wojewódzka Biblioteka Publiczna – Książnica Kopernikańska w Toruniu – 3.216, Biblioteka Miejska w Grudziądzu – 204, Biblioteka UTP w Bydgoszczy – 82.

Konferencje organizowane w BU

„Katalogowanie wydawnictw ciągłych w NUKAT”. Toruń 23-24.05.2012. Spotkanie zostało zorganizowane przez Oddział Czasopism Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu i Centrum NUKAT. Uczestniczyło w nim ok. 110 bibliotekarzy z polskich bibliotek naukowych, przedstawiciele NUKAT. Materiały ze spotkania zostały opublikowane w KPBC <http://kpbc.umk.pl/dlibra/publication/67071>

Udział pracowników BU w stałych grupach roboczych

- Interdyscyplinarny zespół MNiSW ds. DUN – Bożena Bednarek- Michalska
- Zarząd SPARC Europe - Bożena Bednarek- Michalska
- Zarząd Stowarzyszenia EBIB - Bożena Bednarek- Michalska
- Komitet Techniczny nr 242 ds. Informacji i Dokumentacji Polskiego Komitetu Normalizacyjnego – Grzegorz Szturo,
- Zespół Konsultacyjny jhp KABA – Jolanta Szewczak,
- Komisja d.s. Opracowania Rzeczowego przy ZG SBP- J. Szewczak,